COMPLEMENT A LES INSTRUCIONS I ORIENTACIONS SOBRE LA TORNADA ALS CENTRES DESPRÉS DE LA COVID-19

CRETDIC TARRAGONA
EAP ALT CAMP
EAP BAIX CAMP
EP BAIX PENEDÈS
EAP CONCA DE BARBERÀ
EAP REUS
EAP TARRAGONÈS A
EAP TARRAGONÈS B
EAP PRIORAT

SERVEIS EDUCATIUS DE TARRAGONA
[Dirección de correo electrónico]

TORNADA A L'ESCOLA DESPRÉS DE LA COVID 19

Aquest document, fruit del treball col.laboratiu entre EAPs i CRETDIC del ST de Tarragona es un complement a les instruccions i orientacions que s'han rebut al respecte.

Responen al convenciment de que en moments de gran complexitat social i emocional, el treball coordinat i orientat és la clau per construir espais on l'elaboració de les situacions viscudes es posi al servei de la construcció d'una nova quotidianitat en la que cuidar, cuidant-nos alhora que cuidar-nos, cuidant, estiguin al centre de la mateixa.

1. PROPOSTES EN RELACIÓ ALS PROFESSIONALS (DOCENTS, EQUIPS DIRECTIUS, SERVEIS EDUCATIUS, ALTRES PROFESSIONALS)

La situació viscuda amb el confinament, tant pel que fa als aspectes personals com als laborals aconsella pensar que caldrà una preparació del retorn acurada i que pugui ser participada per tots els membres de la comunitat per respondre als objectius que:

- Que se sentin cuidats i atesos
- Reconeguts en les seves capacitats de viure i conviure en una situació difícil
- Ajudar a entendre el que ha passat
- Que se sentin respectats en el seu desig de comunicar o no les situacions viscudes i les seves vivències

Els professionals retornarem, com la resta de la comunitat, amb diversitat d'experiències que caldrà poder treballar abans de la incorporació dels alumnes.
Que els professionals se sentin escoltats i sostinguts serà essencial per a que després puguin fer-ho amb els alumnes.
Calen adults forts per poder atendre els dubtes i pors dels alumnes a la tornada amb les millor condicions. Els nostres alumnes han viscut i viuran les situacions amb l'orientació que els podrem donar, per això és tan important cuidar en un primer moment del retorn dels professionals.

1.1 ABANS DEL MOMENT DEL RETORN PRESENCIAL AL CENTRE.

- Les condicions del retorn es comencen a jugar en l'acompanyament que fan el equips directius i serveis educatius al professorat. Detectant situacions i vivències personals difícils i recollint la necessitat de tenir algun tipus d'acompanyament durant el confinament. És necessari donar l'oportunitat d'explicar experiències reals viscudes dels professionals (pèrdues de familiars propers).
  - Des de l'EAP o des del mateixos companys, oferir una escolta a qui més ho necessiti en el sentit més personal Aplicatiu: https://canalsalut.gencat.cat/ca/salut-a-z/c/coronavirus-2019-ncov/ciutadania/gestio-de-les-emocions/gestioemocional.cat/
  - És important a les CADs ajudar a organitzar les rutines dels docents i no estar 10 hores davant del PC.
  - Suport per a adaptar les tasques i donar suport a les famílies fent los arribar les propostes de l'escola.
  - Preveure espais de distensió amb les companys, on-line. La sala de mestres virtual.

        - Espais de recolzament mutu: tallers, dinàmiques per treure l'estrès, les tensions, psicologia positiva, mindfulness, treball emocions, parlar del que penses… Tant per mestres, equips docents com pels serveis educatius
    - El retorn dels professionals entenem que s'hauria de produir abans que el retorn dels alumnes.
    - No tots els professionals afrontarem amb la mateixa predisposició el retorn. Diverses variables hi influiran. D'una banda les condicions en que s'ha produït el confinament per a cada un de nosaltres i d'altra la capacitat per sostenir-se en les incerteses del moment i en la gestió emocional de les mateixes. Cada company podrà ajudar d'una manera diferent en aquests moments.
        - Gestió emocional dels professionals. Detectar si algun professional ha viscut alguna situació que requereixi acompanyament
        - Dissenyar els suports en funció de la possibilitat de cada professional
    - Intentar reduir les incerteses amb el màxim de previsió i planificació possible:
        - Els EQUIPS DIRECTIUS, amb l'assessorament de Serveis Educatius especialment els psicopedagogs dels EAPs, jugaran un paper essencial en aquest moment.
            - Conversa pedagògica amb l'Equip directiu per dissenyar aquest retrobament de forma particular per a cada un dels centres educatius. Alguns elements a contemplar serien:
                - Concreció a nivell de centre del protocol de mesures de seguretat i sanitàries
                - Calendari d'incorporació dels alumnes i famílies.
                - Acollida dels alumnes i famílies
                - El primer dia. Orientacions.
                - Tornada progressiva a la normalitat. Espais de trobada i reflexió
                - Gestió emocional del grup
                - Activitats previstes amb l'objectiu de recuperar la normalitat fent una transició tranquil.la de l'excepcionalitat a la rutina escolar prioritzant l'acompanyament emocional
                - Proposta de recursos de suport al professorat per abordar possibles situacions complexes
    - Preveure possibles confinaments durant el curs 20-21
    - PENSAR EN LA SITUACIÓ ESPECÍFICA DELS ALUMNES DE BATXILLERAT. Especialment els de 2n.
    - Pensar en el moment en que s'incorporin monitors de menjador i de lleure com incorporar-los a la conversa.

1.2 EN EL MOMENT DEL RETORN I ELS DIES POSTERIORS FINS RECUPERAR LA RUTINA

Afavorir un con clima d'aula i de centre, per donar pas a activitats escolar per regular des de la tasca i des de la finalitat de l'escola.

- Organitzar un primer moment d'acollida de tot l'alumnat a nivell de grup classe
- Treballar conjuntament amb el grup classe participació en la dinàmica col·lectiva
- Planificació d'algun moment o trobada col·lectiva que permeti simbolitzar les pèrdues viscudes durant el confinament i planteja propòsits de recuperació del anormalitat
- Preveure un espai d'acollida personalitzat amb els /les tutors/es (DRC) (TEA)

- Estar atents als primers moment de retrobament per a detectar alumnes que puguin manifestar alguna dificultats per participar en les activitats col·lectives. Preveure un suport per acompanyar-los.
- Preveure espais de suport personalitzats per a recuperar el ritme de treball (TEA) (DRC)
- Preveure espais de calma amb supervisió de docents amb qui tinguin bona vinculació(TEA) (DRC)
- Mostrar-se atent a possibles manifestacions de neguit emocional (tristesa, canvis d'humor, absències, retraïment social, manca de concentració ....) (DRC)
- Preveure suports per a recordar les normes de seguretat i higiene (TEA) (DRC)
- Acompanyar en els espais de transició i patis (TEA)(DRC)
- Preveure que la dificultat en el control de les emocions pot fer que fins i tot l'alegria del retorn pugui provocar alguns situacions complexes (comentaris extemporanis, manifestacions fora de context que apareixen com a reguladors de l'estres...(TEA)(DRC)
- Possibles efectes de l'adaptació a la medicació que potser alguns hauran deixat durant el confinament (TDAH)
- Preveure que caldrà fer un acompanyament per refer la sensació de seguretat i espai conegut i confiable de l'aula per als alumnes (TEA)
- L'objectiu prioritari dels primers dies és crear una situació de benestar emocional a l'escola i a l'aula (TEA) (DRC):
    - Propostes educatives que despertin l'interès de l'alumne per al treball i les propostes de l'escola (TEA) (DRC)
    - Vincle amb situacions compartides abans del confinament (TEA)(DRC)
    - Cuidar i acompanyar el primer dia: on seu, normes , espais de l'escola, els altres professionals (TEA)
    - Explicitar i anticipar de nou el dia a dia d l'escola (TEA)

1.3 DURANT EL TEMPS POSTERIOR sense límit de temps

- Priorització d'actuacions, per a resoldre temes més urgents en relació a valoracions GALC, atenció directa a nens o valoracions.
- Suport d'assessorament per acompanyar les situacions que es trobaran amb les alumnes i les famílies:
    - Emocional
    - Aprenentatges
- Reforçar amb propostes de nova formació respecte de l'acompanyament d'alumnes i famílies
    - respecte dels aprenentatges competencials
    - respecte de l'ús de noves tecnologies
- Suport per la recuperació dels hàbits de treball
- Organitzar les reunions i el seu contingut. Objectiu de posar en comú les situacions que anem trobant i el que vagi esdevenint en el dia a dia de la gestió emocional amb l'alumnat.
- Preveure el manteniment de les mesures front possibles neguits o relaxaments.

- Reservar espais per analitzar les notícies que vagin apareixent als mitjans de comunicació

2.PROPOSTES EN RELACIÓ ALS/LES ALUMNES (EN GENERAL I EN EL CAS DELS MÉS VULNERABLES)

Com amb la resta de la comunitat educativa, els alumnes hauran viscut de forma irregular el confinament i la sortida progressiva del mateix. El contacte amb els seus mestres i companys també s'haurà donant de forma diferent per a ells. Totes aquestes variables jugaran un paper important en com cada alumne afrontarà el retorn.

El retorn serà diferent per cada un i en cap cas hem de pensar que hi ha una forma ideal de que es produeixi.

Respectar el ritme de cada un i donar espai i temps per a l'elaboració individual i col·lectiva seran les indicacions més adequades per al treball que caldrà fer.

No hem d'oblidar que els nens són els elements més vulnerables i entre ells alguns amb unes vulnerabilitats especials i que l'escola és el lloc on cada un d'ells disposa de totes les oportunitats per a desenvolupar-se i créixer. Serà molt important que trobin totes aquestes oportunitats i la comprensió i la calma per sentir-se compresos i acompanyats en l'elaboració de l'experiència i en la recuperació de les rutines.

Fem menció a part , a com han pogut viure aquest esdeveniment trencador els alumnes amb TEA per les seves especials vulnerabilitats

Els alumnes amb TEA poden haver viscut la situació de confinament d'una forma molt diferent de la resta dels companys i alguns dels seus comentaris sobre aquests dies poden resultar-nos estranys.

Poden haver viscut amb dificultats el canvi de rutina i poden mostrar interès i estar contents de tornar a la normalitat i de veure els seus companys i docents.

Altres poden haver viscut el confinament sense tant patiment. Per alguns d'ells el fet de poder estar a casa seva i de reduir els seus contactes socials els pot haver resultat relativament còmode. No ens sobtarem que algun alumne amb TEA digui que ell preferiria seguir a casa confinat que no pas tornar a l'escola. Cal que recordem que l'esforç que han fet als altres companys per reduir el seu nivell de contactes socials és similar a l'esforç que alguns alumnes TEA d'alt rendiment hauran de fer per reprendre els seus contactes socials.

Durant aquest temps de confinament els alumnes han establert unes noves rutines i s'han adaptat a elles. Ara el retorn a la normalitat suposa un nou trencament d'aquestes rutines. Per tant suposa una situació d'estrès pels alumnes amb TEA que després d'haver d'adaptar les seves rutines al confinament ara les han de readaptar a la tornada a l'escola. Aquesta nova adaptació pot resultar especialment dificultosa per a alguns infants i adolescents.

Segurament, a tots aquells alumnes TEA de baix rendiment els ha resultat molt difícil entendre perquè han canviat totes les seves rutines a causa del confinament i ho poden haver viscut com una situació arbitraria i incomprensible.

Després de dies amb dificultats pel seu canvi de rutines segurament han pogut anar-se adaptant. Ara de sobte i novament de forma poc previsible per a ells les seves rutines tornaran a canviar i després de molts dies hauran de tornar a sortir al carrer i a anar a l'escola.

Aquesta situació pot generar que els nois i noies mostrin reticències a tornar a canviar a la seva rutina i retornar a les rutines anteriors que ja havien abandonat.

2.1 ABANS DEL MOMENT DEL RETORN PRESENCIAL AL CENTRE.

- Les condicions del retorn es comencen a jugar en el seguiment que fan els tutors i els centres als seus alumnes i famílies:
  - La CAD és una eina important per fer-ho
  - Prioritzar l'estat emocional més que si envien deures i si els corregeixen i els retornen
  - Empoderar als tutors amb aquelles famílies més vulnerables per tal que realitzin accions més específiques de vincle i acompanyament educatiu. El tutor ha de mirar d'establir una relació de confiança amb la família (perquè aquestes no es desvinculin de l'escola transmetent seguretat, pautes, consells, propostes d'activitats i acompanyament emocional. .
- Mantenir el contacte. Donar continuïtat entre el període a casa i l'escola.
- Recollir informació sobre els alumnes i famílies per detectar vulnerabilitats dels alumnes
  - Ha manifestat interès per l'escola, els companys o els mestres?
  - Ha fet les feines proposades per l'escola?
  - Com veu la família el retorn. Preveuen dificultats per a fer separació de l'entorn familiar per instaurar una nova rutina. (TEA)
- Informar de com s'està organitzant el centre per al retorn
- Informar de les activitats que es duran a terme els primers dies i amb qui (TEA)
- Anticipar tot allò que es pugui a l'alumne per a facilitar el retorn.
  - Horaris, rutines del centre (TEA)
- Dissenyar horaris que permetin una adaptació progressiva (TEA)
- Tranquil·litzar sobre els requeriments acadèmics que es demanaran
- Planificar les actuacions a desenvolupar en el moment de l'acollida de l'alumnat.
  - Preveure possible necessitat de suport específic i personalitzat per tronar a recuperar rutina escolar.(TEA)
- Acompanyar a les famílies per generar algunes rutines els dies previs al retorn (preparació de la motxilla, recordar el dia de la setmana, regular els horaris de forma més adaptada al que seran els de la tornada a l'escola ..) (TEA)
- Contactar amb els professionals de la xarxa per conèixer les orientacions que s'han donat i el seguiment que s'ha dut a terme
- Recollir les preocupacions concretes del claustre: informació recollida a les CAD; converses amb l'equip directiu; qüestionari ?
- En el cas que el retorn es produeixi el curs 20-21. Caldrà organitzar un retorn que pugui permetre el tancament del curs 19-20, amb l'objectiu d'acomiadar-se dels referents coneguts i presentar els nous.(TEA)

  - Contactar amb l'alumne des de l'escola per tal de transmetre, en la mateixa línia que s'ha fet amb la família, que a l'escola l'estem esperant i la situació que es trobarà quan hi arribi.
  - Explicar-li com hem organitzat el retrobament: què farem i amb qui.

2.2 EN EL MOMENT DEL RETORN I ELS DIES POSTERIORS FINS RECUPERAR LA RUTINA

- Tranquil·litzar els alumnes en el sentit de que la recuperació del ritme s'anirà fent a poc a poc i amb suport.

- Explicar quin serà l'horari i les activitats que es faran els primers dies
- Dedicar a l'inici de les classes un temps per recordar el que havíem treballat, situar en quin punt de l'assignatura ens trobem i reconectar-los a poc a poc amb el procés educatiu que reprenem
- Tenir en compte que potser ens haurem d'adreçar de forma explícita als alumnes perquè facin seves les orientacions que fem per reconectar-los a poc a poc a aquest procés educatiu.
- Acompanyar a la verbalització de les experiències, permetre converses sobre el coronavirus però limitar-les si resulten excessives i inunden totes les converses entre els alumnes i els docents.
- Serà molt important que l'infant torni a sortir al carrer malgrat li costi. Aquest procés el podem fer a poc a poc i amb calma però sense deixar d'avançar en aquest procés. Alguns infants poden tenir dificultats per sortir del seu confinament. Cal que els ajudem i acompanyem en aquest procés.
- També cal que els ajudem en la seva reincorporació a l'escola que pot ser viscuda amb alegria per alguns i amb dificultat per altres alumnes. Caldrà estar atents a com ho viu cada infant i ajudar-lo en aquest procés.
- Plantejar la possibilitat que l'infant i la família puguin fer una primera retrobada amb la mestra
- Tenir preparats suports per a seguir les diferents consignes i rutines del dia a dia a l'escola amb el format amb que veniem treballant amb l'alumne: rentar de mans, distància de seguretat, noves rutines i horaris, nous professionals ...
- Si la família ha fet algun tipus d'horari durant aquest temps, podem tenir-ho en compte per incorporar alguna de les activitats, si és possible.
- Mantenir alguna dinàmica o algun recurs que s'ha emprat a casa durant el confinament a l'escola per poder fer ponts de continuïtat entre casa i escola.
- En el cas d'alumnes que canvien d'etapa o de tipus d'escolarització caldrà preveure un acompanyament molt més acurat per part de serveis educatius. Cal que les incerteses, dubtes i anhels que es posaran en joc davant la nova situació escolar, estiguin ben sostingudes sobre un procés tancat amb cura i elaboració; és a dir, s'ha de tenir en compte que els alumnes han de fer un dol per allò què deixen enrere. Així se'ls ha de facilitar una trobada amb els referents anteriors per poder tancar el procés adequadament..

2.3 DURANT EL TEMPS POSTERIOR sense límit de temps

L'objectiu de totes les anterior propostes es el retorn al dia a dia en el centre a la normalitat amb unes normes noves a incorporar pels alumnes i que caldrà treballar de forma rutinària i sostinguda en el temps. . Per tant és recomanable retornar als horaris habituals i a les classes i tasques habituals. La normalitat ajuda a normalitzar.
Caldrà tenir present que les manifestacions de malestar poden produir-se en un temps diferent a l'entrada. Habilitar espais personalitzats per als alumnes més vulnerables permetrà que se sentin més acompanyats i que tinguin referents per a poder acollir el seu malestar.
Els vincles amb l'escola i amb els professionals no han desaparegut, però caldrà tornar-los a treballar per refer-los en aquesta nova situació.

Per alguns alumnes el temps sense escola haurà fet que es trenquin els ritmes de treball i que es desconectin dels aprenentatges. Caldrà habilitar suports que els ajudin a recuperar el ritme sense sentir-se pressionats.

3.PROPOSTES EN RELACIÓ A LES FAMÍLIES.

La relació família-escola, més important que mai per donar continuïtat a la tasca de l'escola donant sentit al temps de confinament i les situacions viscudes

Ens podem trobar amb moltes casuístiques diferents en relació amb les famílies.

Famílies que han estat separades pel confinament, per la malaltia ,amb les que hem pogut mantenir un contacte regular o d'altres amb les que no hem pogut fer seguiment.

3.1. ABANS DEL MOMENT DEL RETORN PRESENCIAL AL CENTRE

Caldria trobar, abans del primer moment de contacte amb el centre, la manera de parlar amb la família. Preferiblement ho hauria de fer el tutor/a. Trobar la manera de parlar de com se senten, com ho han viscut.

Donar a conèixer l'aplicació Gestió emocional.cat: https://gestioemocional.catsalut.cat/

La família ha de tenir a mà els recursos i la xarxa disponible: Els hauria de quedar molt clar ho haurien de tenir molt clar. Caldria sistematitzar, tenir una bona infografia d'eines i de xarxa. Pensem que una infografía clara, podría ser una bona eina.

- Les condicions del retorn es comencen a jugar en el seguiment que fan els tutors i els centres als seus alumnes i famílies:

  Haver fet trobades amb el grup classe pot ajudar a enfortir en els nens i les famílies els vincles i la idea de grup i d'escola tant important per a que tot pugui tenir un sentit i hi hagi continuïtat entre l'abans i el després
  - La CAD és una eina important per fer-ho
  - prioritzar l'estat emocional més que si envien deures i si els corregeixen i els retornen
  - Empoderar als tutors amb aquelles famílies més vulnerables. Que realitzin accions més específiques de vincle i acompanyament educatiu. Contacte mitjançant trucades telefòniques setmanals. El tutor ha de mirar d'establir una relació de confiança amb la família (perquè aquestes no es desvinculin dels serveis educatius) S'ha d'acompanyar a aquestes famílies més vulnerables (no hi ha solament bretxa digital) per tal de poder oferir suport educatiu, i emocional ara. Transmissió de seguretat, pautes, consells, propostes d'activitats .
  - Mantenir el contacte. Donar continuïtat entre el període a casa i l'escola.
  - Recollir informació sobre els alumnes i famílies per detectar vulnerabilitats dels alumnes
    - Ha manifestat interès per l'escola, els companys o els mestres?
    - Ha fet les feines proposades per l'escola?
    - Com veu la família el retorn. Preveuen dificultats per a fer separació de l'entorn familiar per instaurar una nova rutina. (TEA)
- Parlar de l'infant i preparar la reentrada.
  - Explicar a la família com s'està preparant la tornada al centre educatiu.
  - Donar orientacions i consells sobre com poden parlar de la tornada amb els seus fills i filles:

        - https://marketing.editorialsentir.com/contenidosadicionales/Conte_La_Rosa_contra_el_virus.pdf
    - Informar de les activitats que es duran a terme els primers dies i amb qui (TEA)(drc)
    - Anticipar tot allò que es pugui a l'alumne per a facilitar el retorn. Horaris, rutines del centre (TEA) (DRC)
- Demanar-los-hi com està el seu fill filla, tant a nivell emocional com respecte de les activitats proposades des del centre. Per l'escola saber com ha viscut l'alumne el confinament és important per tal de preparar una acollida el més ajustada possible. També serà bo saber quines dificultats han tingut per poder realitzar les tasques que li han encomanat durant el confinament. Tots els alumnes hauran tingut algunes dificultats durant aquests moments tan difícils que hem viscut, saber quines han estat les dels seus fills ens ajudarà a acompanyar-los de la forma més ajustada. Cal fer-ho saber a les famílies.
- És possible que algun alumne durant el període de confinament hagi tingut familiars malalts a casa o a l'hospital, fins i tot que hagi perdut algun familiar o conegut,. És important conèixer aquestes circumstàncies perquè se li pugui fer un acompanyament adequat des de l'escola.
- Fer conèixer a les famílies que serà bo anticipar positivament el retorn a l'alumne/a:
    - Posar en valor que el tutor/a hagi trucat per explicar que estan preparant-ho tot, és important.
    - Tranquil·litzar sobre els requeriments acadèmics que es demanaran. Explicar a les famílies que la tornada al centre serà un moment d'acollida i de retrobada, en cap cas serà un moment d'avaluació de la tasca feta durant el confinament, no serà el moment per acabar totes les tasques que encara puguin tenir pendents els infants, sinó el moment per generar il·lusió per tornar a compartir el dia a dia amb els seus amics/gues, companys/es i professors/es.
- Sobre el retrobament amb els docents és important anticipar a qui es trobaran i quins punts positius té poder retrobar-se amb el tutor/a i tots els altres mestres. Estaria bé recordar anècdotes positives que ajudin l'alumne a vincular amb comportaments i actituds favorables de relació que ja havia aconseguit i s'havien treballat.
- També és molt important parlar de la importància de mantenir les normes higièniques necessàries (anticipar que s'haurà de mantenir una distancia mínima, rentar-se les mans, etc). Treballar-ho prèviament a casa pot ajudar, però tenint cura de no generar una por excessiva, cal ser conscients de les normes sense angoixar-se, el professorat donarà les instruccions necessàries.
- Generar expectatives positives sobre el retrobament amb els companys. La tornada a l'escola serà per molts nois i noies un moment simbòlic que els mostrarà que s'ha acabat aquesta situació excepcional que cadascú haurà viscut a la seva manera i amb els seus neguit i angoixes. És un moment que els ha d'ajudar a obrir expectatives de retorn a la normalitat.
- Demanar als pares si el seu fill mostra neguit respecte del retorn, tant a nivell relacional amb companys i professorat com a nivell de tasques acadèmiques. Serà bo que qualsevol neguit que puguin identificar ens el manifestin per tal que ens puguem orientar sobre com afrontar-lo. En cas que veiem que aquest neguit sigui molt intents,

cal recordar que molts infants tenen el suport del CSMIJ o altres recursos d'atenció en psicologia, recordar a les famílies que no dubtin en consultar als referents clínics si cal.

- Explicar a les famílies que si els seus fills tenen neguits sobre com serà aquesta tornada els podent explicar que el professorat està pensant en com atendre tot això, i que ho tindran tot preparat per que la tornada al centre sigui un moment per gaudir del retrobament amb els seus companys.

3.2. EN EL MOMENT DEL RETORN I ELS DIES POSTERIORS FINS RECUPERAR LA RUTINA

La tornada a l'escola serà per a les famílies un moment simbòlic que els mostrarà que s'ha acabat aquesta situació excepcional que cadascú haurà viscut a la seva manera i amb els seus neguits i angoixes. És un moment que se les haurà d'ajudar a obrir expectatives de retorn a la normalitat generant il·lusió per tornar a compartir el dia a dia amb els seus amics/gues, companys/es.

Hem de tenir en compte que per les famílies aquest primer moment serà viscut segurament amb angoixa, i aquesta angoixa l'haurem d'acollir i acompanyar.

- S'ha d'acompanyar a totes les famílies especialment a les més vulnerables (no hi ha solament bretxa digital) per tal de poder oferir suport educatiu, i emocional ara. Transmissió de seguretat, pautes, consells, propostes d'activitats .(TEA)(DRC)
- Mantenir el contacte diari amb les famílies tant a l'entrada com a la sortida d'escola,
    - Informar de les activitats que es duran a terme els primers dies i amb qui (TEA)(drc)
    - Anticipar tot allò que es pugui a l'alumne per a facilitar el retorn. Horaris, rutines del centre (TEA) (DRC)
    - Fer un retorn de com ha anat el dia (TEA)(DRC)

3.3 DURANT EL TEMPS POSTERIOR sense límit de temps

- **Consolidar el vincle** escola-família amb reunions regulars .Això ens permetrà:
    - Estar informats sobre possibles manifestacions de neguit per col·laborar en l'acompanyament.
    - Informar sobre l'acompanyament i seguiment de les tasques escolars per potenciar la implicació de l'infant en les activitats i dinàmiques.
    - Atendre les preocupacions de la família respecte de les condicions de seguretat i sanitàries que s'aniran aplicant progressivament.
    - Atendre els dubtes i inquietuds de la família en relació al seu futur acadèmic, especialment a aquells alumnes que facin un canvi d'etapa/cicle. Aquesta situació de "no saber" i per tant, difícil de treballar-la de manera anticipada, pot generar molt angoixa i malestar en l'infant.
    - Orientar sobre suports que puguin ser necessaris per tal de proporcionar un acompanyament emocional a l'alumne.

ALGUNES IDEES PER FER UNA INFOGRAFIA PER AL ES FAMÍLIES
ABANS DEL MOMENT DEL RETORN PRESENCIAL AL CENTRE

- **Contactar** amb el tutor/a de l'infant per preparar la reentrada. Ell/a us podrà explicar com s'està preparant la tornada al centre educatiu. També us podrà donar orientacions i consells sobre com podeu parlar de la tornada amb el vostre fill/a.
- **Facilitar informació** sobre com ha estat l'alumne/a, tant a nivell emocional com respecte de les activitats proposades des del centre i obre les expectatives que té en el retorn. Per l'escola saber com ha viscut l'alumne el confinament és important per tal de preparar una acollida el més ajustada possible. També serà bo saber quines dificultats ha tingut per poder realitzar les tasques que li han encomanat durant el confinament. Tots els alumnes hauran tingut algunes dificultats durant aquests moments tan difícils que hem viscut, saber quines han estat les dels vostres infants ajudarà als docents a acompanyar-los de la forma més ajustada.
- **Generar expectatives positives sobre el retorn**. Retrobament amb els companys, amb els mestres, posar en valor que el tutor/a hagi trucat per explicar que estan preparant-ho tot. La tornada al centre serà un moment d'acollida i de retrobada, en cap cas serà un moment d'avaluació de la tasca feta durant el confinament. Quan sapiguem que tornem a l'escola no serà el moment per acabar totes les tasques que encara puguin tenir pendents els infants, sinó el moment per generar il·lusió per tornar a compartir el dia a dia amb els seus amics/gues, companys/es i professors/es.
- Treballar la importància de **mantenir les normes higièniques necessàries** (anticipar que s'haurà de mantenir una distancia mínima, rentar-se les mans, etc). Treballar-ho prèviament a casa pot ajudar, però tenint cura de no generar una por excessiva, cal ser conscients de les normes sense angoixar-se, el professorat donarà les instruccions necessàries.
- **Generar certes rutines els dies abans del retorn**, tant a nivell d'horaris com de dinàmiques (preparació motxilla, recordar quin dia de la setmana estem, àpats amb horari més ajustat a la nova realitat,...)
- Explicar al fill/a la circumstància especial de **començar per acomiadar-se del curs** anterior.

DURANT EL RETORN DELS SEUS FILLS/ES AL CENTRE

- **Acompanyar**, en tots els sentits, l'alumne/a en el moment del retorn. Recolzar-lo en els possibles dubtes, neguits, incerteses.
- **Potenciar** la figura del tutor/a (o un altre docent) com referent que està al cas de les situacions i els atendrà si ho necessiten.
- **Atendre** a possibles manifestacions de neguit emocional (tristesa, canvis d'humor, pèrdua de gana, insomni, malsons, absències, retraïment social, pors, ...) que poden estar relacionades amb el retorn a un context social diferent d'aquell en que han estat durant el període de confinament. Aquestes conductes poden ser normals i cal recollir-les i acompanyar-les sense magnificar-les. Sempre serà convenient comentar-les amb el tutor/a i/o amb altres professionals que els orientin.
- En cas d'iniciar alguna intervenció/tractament nou amb professionals externs, és important mantenir **informat** al centre educatiu.

DESPRES DEL RETORN DELS SEUS FILLS/ES AL CENTRE

- **Mantenir l'atenció** sobre possibles manifestacions de neguit i mantenir el contacte amb el centre i professionals per col·laborar en l'acompanyament.
- **Fer un acompanyament** i seguiment de les tasques del centre educatiu. Potenciar la implicació de l'infant en les activitats i dinàmiques.
- **Atendre els dubtes i inquietuds** de l'infant en relació al seu futur acadèmic, especialment a aquells alumnes que facin un canvi d'etapa/cicle. Aquesta situació de "no saber" i per tant, difícil de treballar-la de manera anticipada, pot generar molt angoixa i malestar en l'infant.
- En la situació en que l'alumne pugui estar molt afectat per la mort d'un familiar **consultar amb professionals** de la salut mental per tal de proporcionar un acompanyament emocional (tant a l'infant com a la família).